

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

เมื่อกล่าวถึงความสำคัญของ

การคัดลายมือ

นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง

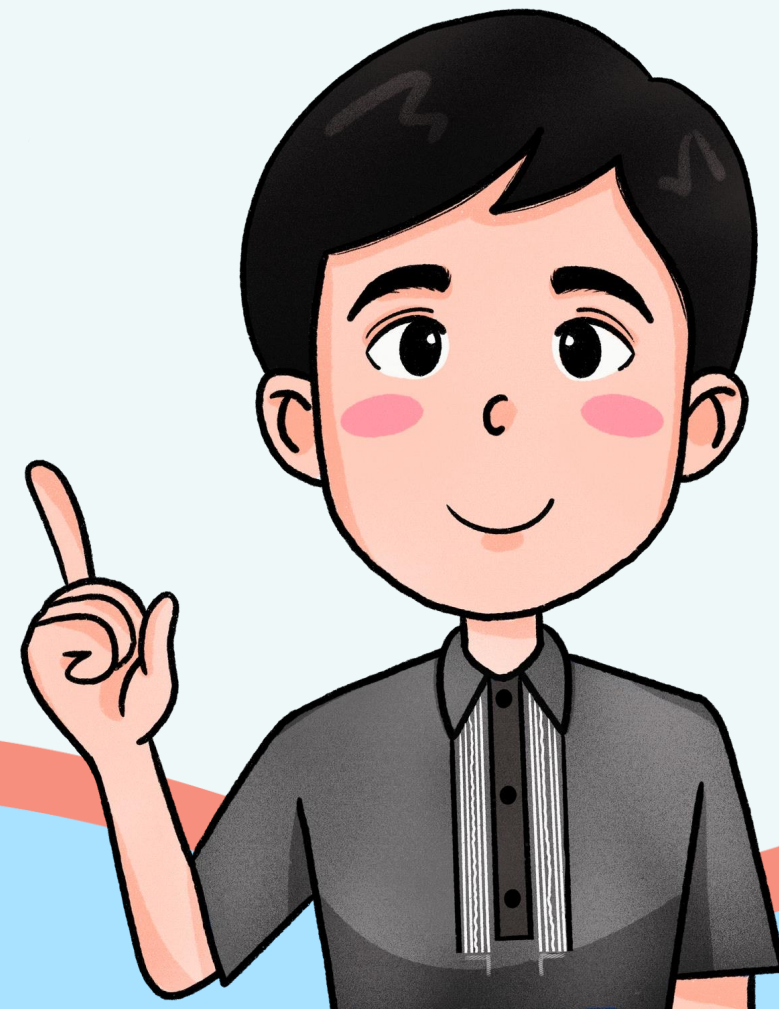

ความสำคัญของการคัดลายมือ

- ☑ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องและประณีต
- ☑ เป็นการฝึกสมาธิและระเบียบวินัยของผู้คัดลายมือ
- + ☑ เป็นการพัฒนาลายมือให้ดีขึ้นตามลำดับ

ให้นักเรียนพิจารณา
ลายมือต่อไปนี้

แบบที่ ๑

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่ง
 ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนืออุทุมพรพระราช
 เจ้าพนักงานโขนสีหราชราชนัดดาด้วยนำป้อมจมหานทีใหม่ชัย
 ในราชอาณาจักประเทศไทยตามพระราชประเพณีแต่โบราณกาล
 สัมราชเจ้าถวายนำพระพุทธรูปจากครอบพระกริ่งกับพระ
 จากหนทรงเครื่องบรมขัตติยราชภิษิตาภรณ์ เสด็จออกยัง
 สถิตเหนือพระแท่นอุทิศภายใต้พระบรมเศวตฉัตรทรง
 ทบเกล้าถวายเพื่ออัญเชิญให้ทรงเสด็จพระราชอาณา ปกครอง

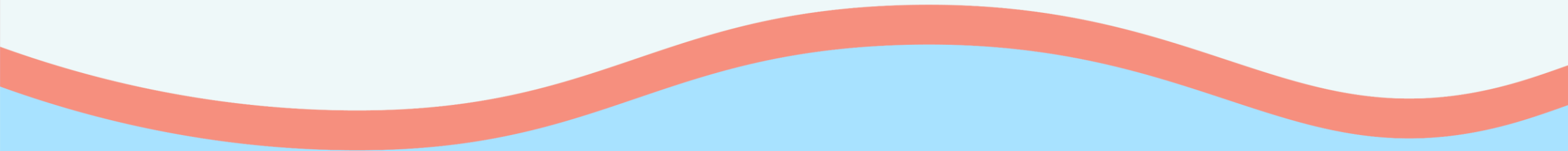
แบบที่ ๒

.....ถ้าฉัน...ไป...ดู...สิ่ง...ดี...ดี...
 ๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...
ถ้าฉัน...ไป...ดู...สิ่ง...ดี...ดี...
 ๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...
ถ้าฉัน...ไป...ดู...สิ่ง...ดี...ดี...
 ๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...
ถ้าฉัน...ไป...ดู...สิ่ง...ดี...ดี...
 ๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...
ถ้าฉัน...ไป...ดู...สิ่ง...ดี...ดี...
 ๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...๑๑...

เรื่อง คัดลอกมือสื่อภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอก หลักการคัดลายมือตัวบรรจงได้
๒. คัด ลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้
๓. มี มารยาทในการเขียน

คำถามชวนคิด

คำถาม : ถ้านักเรียนต้องการ
คัดลายมือให้ถูกต้องและ
สวยงาม นักเรียนควรศึกษา
เกี่ยวกับอะไร

คำตอบ : ควรศึกษาเกี่ยวกับ
หลักการคัดลายมือ รูปแบบ
ของตัวอักษร และตัวอย่าง
ลายมือที่สวยงาม

กิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับ
หลักการตัดลายมือจากวีดิทัศน์ เรื่อง การเขียน
และตัดลายมือ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกัน
สรุปหลักการตัดลายมือเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก YouTube ช่อง ครูโอ สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง การเขียนและคัดลายมือ

เผยแพร่เมื่อ ๗ กันยายน ๒๕๕๙

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=oVURtxK4gEA>

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง เขียนด้วยมือที่ถนัด
ส่วนมืออีกข้างวางบนสมุด ข้อศอก
วางบนโต๊ะให้พอดี และสายตาห่าง
จากกระดาษประมาณ ๑ ฟุต

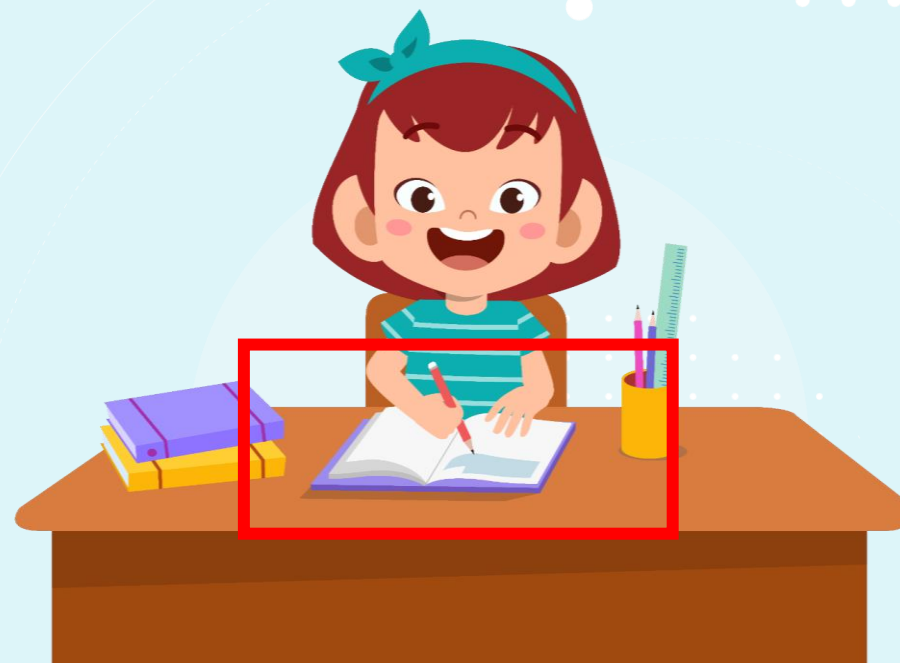
หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๒. การจับดินสอหรือปากกา ต้องใช้นิ้วจับทั้งหมด ๓ นิ้ว คือนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง โดยดินสอจะต้องถูกบีบไว้ระหว่างปลายนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

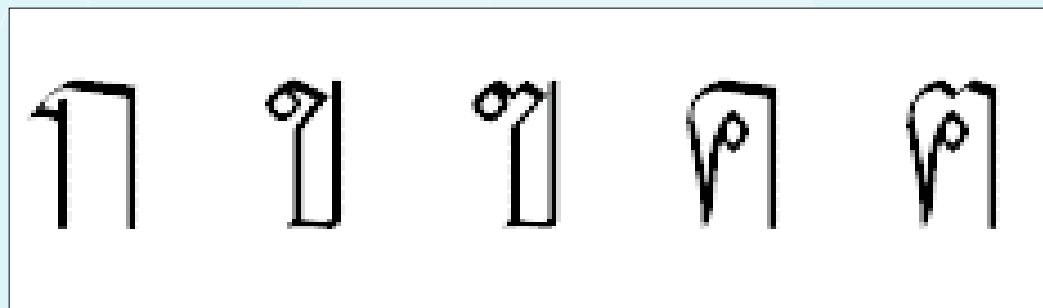
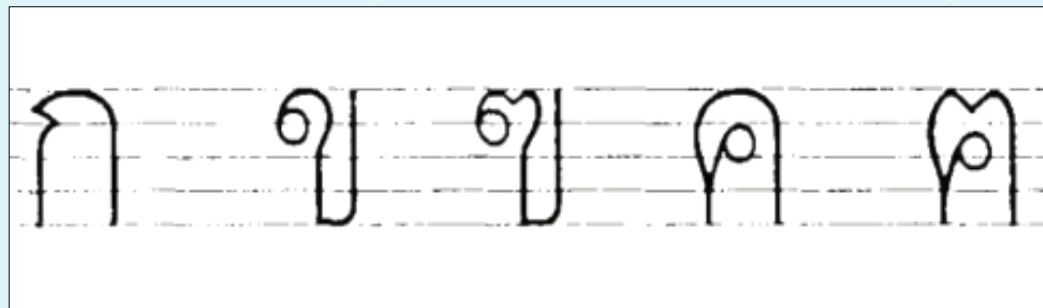
๓. วางสมุดให้ตรง ขนานกับโต๊ะ
เพื่อให้ง่ายต่อการเขียน สิ่งสำคัญ
คือ ไม่ควรวางสมุดเอียง แต่ถ้า
ไม่มีสมุด สามารถใช้กระดาษได้
แต่ควรมีแผ่นรองกระดาษ

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๔. เขียนตัวอักษรให้ถูกต้องส่วน
โดยเริ่มเขียนจากหัวก่อนเสมอ
ซึ่งมี ๒ แบบ ได้แก่

- แบบหัวกลม
- แบบหัวเหลี่ยม

หลักการคัดลายมือ (ต่อ)

๕. วางตำแหน่งของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้ถูกต้อง เพื่อให้ถูกต้องตามหลักการเขียน และเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม

ง
เลียงค
บ

ตัวอย่างตัวอักษร แบบกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

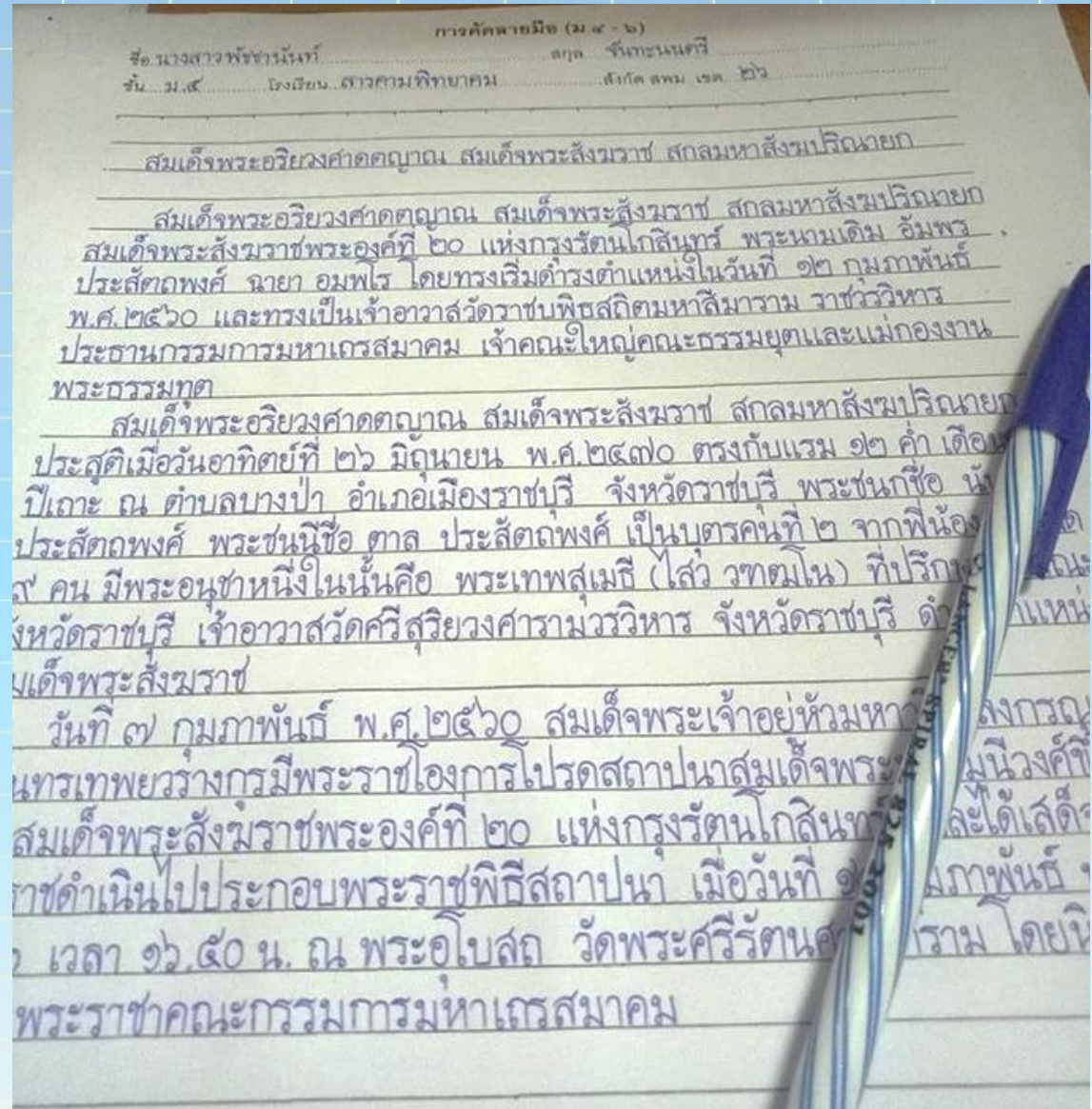
พยัญชนะ

ก ข ฃ ค ฅ ฉ ง จ ฉ
ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ท ฒ
ณ ด ต ถ ท ฑ น บ ป
ผ ผ พ ฟ ภ ม ย ร ล
ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

สระ

ะ ำ ึ ุ ู ึ ุ ุ
ัว ำ ไ ใ โ ฤ ฎ

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

เจ้าของผลงาน : นางสาวพัชชานันท์ จันทะนนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ (ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑)

โรงเรียนสารคามพิทยาคม อ.เมืองสารคาม จ.มหาสารคาม

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์แห่งมหาชนชาวสยาม”
ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนืออุทุมพรพระราชอาสน์ทรงพระสุภาวภิเษกเจ้าพนักงานโกลนหัตถ์ธารอาสน์
เจ็ดร้อยห้าปณมทานภินมกษมประเทศ และหน้า ๔ สระในราชอาสน์กรไทยตามพระราชประเพณีแต่โบราณกาล
หลังจากนั้นสมเด็จพระสังฆราชเจ้าถวายนำพระพุทธรูปจากอุทุมพรพระกริ่งกับพระศิวะยืนบนชานพุดจากนักรวง
เครื่องบรมขัตติยราชภูษิตาภรณ์ แล้วขอกยังพระที่นั่งไพศาลทักษิณสถิตเหนือพระแท่นขุฑุทิศภายใต้พระบรม
เศวตฉัตรทรงรับน้ำอภิเษกซึ่งสมาชิกรัฐสภาทูลเกล้าถวายเพื่ออัญเชิญให้ทรงแผ่พระราชอาสน์ ปกครองประชาชน
ในทิศทั้ง ๘
จากนั้นประทับเหนือพระที่นั่งภัทรบิฐภายใต้ต้นพญาลมทาเศวตฉัตรทรงรับพระสุพรรณบัฏ เสด็จราช
กกุธภัณฑ์ขัตติยราชวราภรณ์เครื่องขัตติยราชูปโภคและพระแสงราชศาสตราวุธจากพระมหากษัตริย์สยามเทพมุนี
และใต้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน
ชาวสยาม” แล้วทรงหลังทักษิณเศวตฉัตรด้วยขลุ่ยฆ้องว่าทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจปกครองราชอาณาจักร
ไทยโดยทศพิธราชธรรมจรรยา
การที่ทรงตั้งพระราชสัตยาธิษฐานในวันอันศักดิ์สิทธิ์นี้ ทรงถือเป็นพระบรมราชปณิธานที่สำคัญ
ที่สุดในพระชนม์ชีพของพระองค์ว่าทรงรับเป็นพระมหากษัตริย์เพื่อได้มีโอกาสรับใช้ประเทศชาติอย่างเต็มที่ มีใจ
เพื่อผลประโยชน์ของพระองค์เอง เวลา ๑๖ ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติได้เป็นเครื่องพิสูจน์แล้วว่าทรงปฏิบัติตาม
พระปฐมบรมราชโองการอันศักดิ์สิทธิ์นั้นจนจบจนถึงทุกวันนี้
ด.ญ. ภูทิลาณี เจ๊ะดีอราแม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑
โรงเรียนบ้านมะรือโบออก มิตรภาพที่ ๑๙๙
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓

เจ้าของผลงาน : เด็กหญิงภูทิลาณี เจ๊ะดีอราแม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑ (ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑)
รร.บ้านมะรือโบออก มิตรภาพที่ ๑๙๙ สพป.นราธิวาส เขต ๓

ตัวอย่าง การคัดลายมือ

แพทย์ศาสตร์สงคราม เป็นตำราแพทย์แผนโบราณฉบับหลวงของไทยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ทรงรวบรวมคัมภีร์แพทย์ในที่ต่างๆ มาตรวจลอบชำระให้ตรงกับต้นฉบับดั้งเดิม โดยทรงแต่งตั้งคณะกรรมการแพทย์หลวงขึ้นมาชุดหนึ่ง ประกอบด้วยพระราชวังเชอ กรมหมื่นภูดิราชหฤทัย จางวางกรมแพทย์ ร่วมกับพระยาอมรสาตราประสิทธิ์ศิลป์ หลวงกุมารแพช หลวงกุมารแพทย์ ขุนกุมารประเสริฐ ขุนกุมารประสิทธิ์ ขุนเทพกุมาร เป็นผู้ชำระคัมภีร์แพทย์ทั้งหมดให้ถูกต้อง คณะกรรมการแพทย์ชุดนี้ได้ชำระตรวจกับคัมภีร์ปฐมจินดาร์ ซึ่งเป็นคัมภีร์ต้นแบบ เมื่อถูกต้องครบถ้วนแล้วก็มอบให้กรมพระอภัยมณีชำระตรวจอักษร และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๓๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนราชแพทยาลัยขึ้นในโอกาสนี้ได้มีการจัดพิมพ์ตำรา "แพทย์ศาสตร์สงคราม" ขึ้นเพื่อใช้เป็นตำราแพทย์หลวงสำหรับโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรก โดยจัดพิมพ์เป็นตอนๆ พระองค์มีพระราชปรารภในการจัดพิมพ์ครั้งแรกว่า

...มนุษย์สามารถมีความรักในชีวิตและสังขารร่างกาย ยิ่งกว่าสิ่งทั้งปวง... ในการนี้จำเป็นต้องอาศัยตำราที่มีหลักถูกแบบแผน รวมกับความใคร่ครวญหาเหตุผลของผู้อ่านด้วย ทั้งสองอย่างนี้จะทำประโยชน์แก่ผู้นั้นพร้อมทั้งครอบครัว ในเมื่อประสบบกับโรคภัยไข้เจ็บจะได้หายารับประทานได้ทันท่วงที มิให้โรคกำเริบเรื้อรังต่อไป...

จากพระปรีชาสามารถข้างต้น จะเห็นว่าตำราแพทย์ศาสตร์สงคราม

เจ้าของผลงาน : จากผู้ไม่ประสงค์ออกนาม เพจเฟซบุ๊ก คัดลายมือคือปณิธาน

“เขียนสวยด้วยมือเรา”

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือจากข้อความที่กำหนดให้ ด้วยตัวบรรจง
ครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบของกระทรวงศึกษาธิการ

นิทานคติสอนใจของไทย มักเป็นเรื่องที่มีขนาดไม่ยาวนัก การดำเนินเรื่องก็ไม่ซับซ้อน
ตัวละครอาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ เรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีตัวละครประมาณ ๒ - ๔ คน แนวคิดที่ปรากฏ
ในนิทานประเภทนี้ คือ คุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม และผลแห่งกรรม โดยชี้ให้เห็นว่า
การประกอบกรรมดีย่อมได้ดี และการประกอบกรรมชั่วย่อมได้ชั่ว กรรมดีที่นำผลดีมาให้ ได้แก่
ความกตัญญูรู้คุณ ความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์ ฯลฯ ส่วนกรรมชั่วที่นำผลร้ายมาให้ คือ
การกระทำที่ตรงกันข้าม ได้แก่ ความไม่กตัญญู ความใจร้าย ความทุจริต ฯลฯ ทั้งนี้ ก็เพื่อสอนให้เรา
ทุกคนเป็นคนดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้บริสุทธิ์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

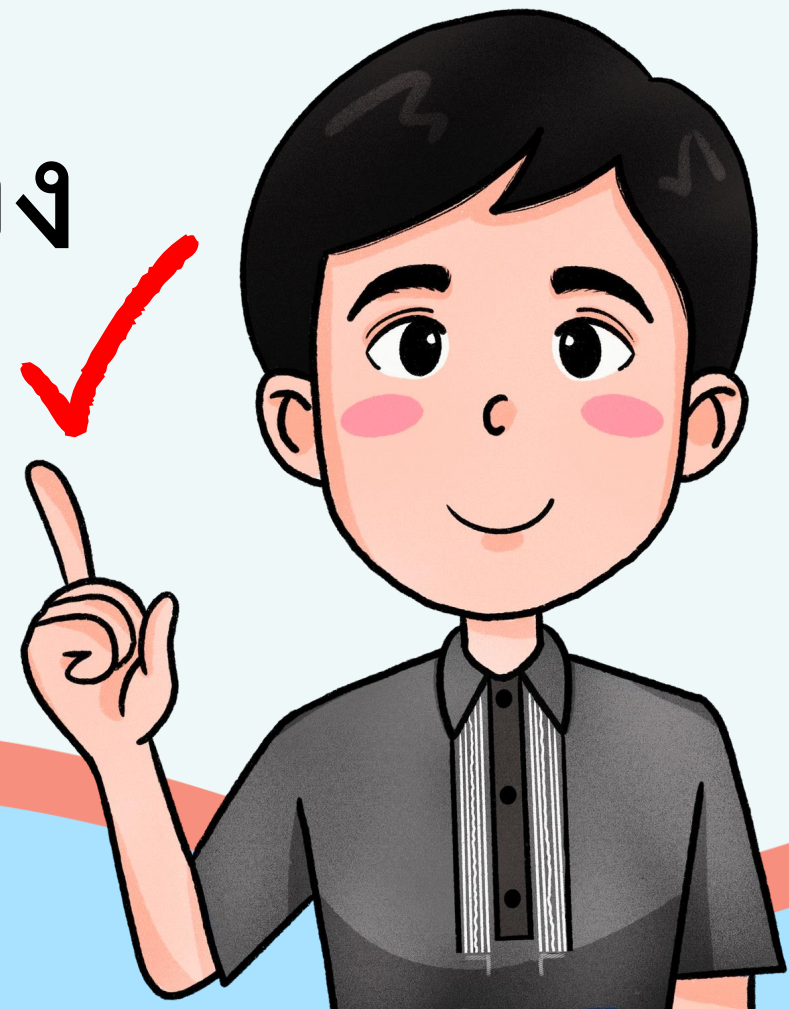
- ๑) แจกใบงานที่ ๓
เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
- ๒) สังเกตการคัดลายมือของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ประเมินการคัดลายมือตัวบรรจง
ครึ่งบรรทัดของนักเรียน

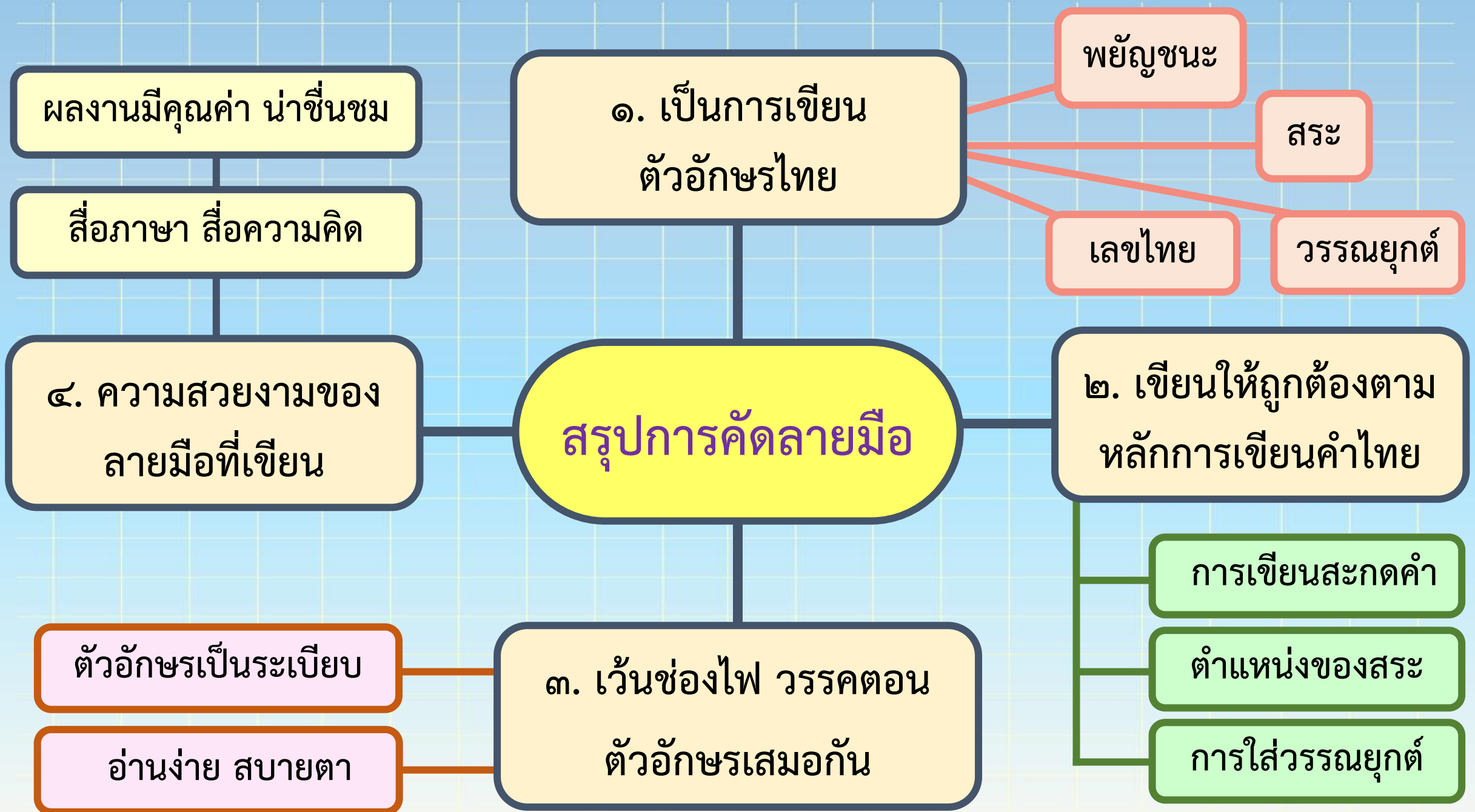
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
- ๒) เมื่อนักเรียนคัดลายมือเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

๑. เป็นการเขียนตัวอักษรไทย

พยัญชนะ

สระ

เลขไทย

วรรณยุกต์

สรุปการคัดลายมือ

๒. เขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย

การเขียนสะกดคำ

ตำแหน่งของสระ

การใส่วรรณยุกต์

๓. เว้นช่องไฟ วรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน

ตัวอักษรเป็นระเบียบ

อ่านง่าย สบายตา

ผลงานมีคุณค่า น่าชื่นชม

สื่อภาษา สื่อความคิด

๔. ความสวยงามของลายมือที่เขียน

คำถามสรุปบทเรียน

การคัดลายมือมีประโยชน์
อย่างไร?

ประโยชน์ของการตัดลายมือ

- ☑ ช่วยฝึกสมาธิให้แก่ผู้ที่ตัดลายมือ เพราะการตัดลายมือจะต้องใช้สมาธิในการคัดสูงมาก
- ☑ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ในสิ่งที่กำลังคัดอยู่ เพราะขณะที่คัดไปก็จะได้อ่านเนื้อหาตามไปด้วย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การอ่านเร็วและจับใจความ

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ☑ ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านเร็วและจับใจความ
- ☑ ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอ่านเร็วและจับใจความ
- ☑ บทอ่าน เรื่อง เส้นด้ายกับชีวิต
- ☑ แบบประเมินการอ่านเร็วและจับใจความ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

